

Kiddushin 59a

אָזל רב גידל קבליה — **Rav Gidel was negotiating** with a land-owner to buy a certain land, — אָזל רבי אבא זבנה — **and then, R' Abba went and bought it first.** — לרבי זיִרא — **When Rav Gidel learned of this, he went and complained about [R' Abba's action] to R' Zeira,** — אָזל רבי זיִרא וקבליה לרב יצחק נפחא — **and R' Zeira went and presented the complaint to Rav Yitzchak Nafcha.** — אָמר ליה — **Upon hearing the story, [R' Yitzchak Nafcha] said to [R' Zeira]:** — **“Wait until [R' Abba] comes to us for the next Festival, and then we shall confront him.”** — **כי סליק אשכחיה אָמר ליה — When the Festival arrived and [R' Abba] came, [R' Yitzchak Nafcha] found him and said to him:** — **“If a poor man is casting about, trying to take possession of a certain cake, and another person comes and snatches it away from him,** — **מאי — what can we say about this latter person?”** — **אָמר ליה — [R' Abba] replied to him:** — **קרא — “He can justifiably be called a wicked man.”**

Bava Basra 21b

מרחיקים מצודת הדיג מן הדיג — **If a fisherman discovered the lair of a particular fish, and spread his net between that fish and its lair, [other fishermen] must distance their fishing nets from the fish** — **כמלא ריצת הדיג — as far as the fish swims in one spell.**

Tosafos (Kiddushin 59a)

שאסור למלמד להשכיר עצמו לבעל — **From here it appears to the Ri** — **ומכאן נראה למהרר"ר יצחק שיש לו מלמד — that it is prohibited for a teacher to hire himself out to an employer** — **הבית — who already has another teacher in his house** — **as long as the other teacher is in [the employer's] house.** — **שמאחר שהוא שכיר שם — For since he is hired there** — **ילך המלמד במקום אחר להשתכר שם — let the teacher go somewhere else to get hired there.** — **אם לא שיאמר בעל הבית דאין רצונו לעכב המלמד שלו — But this is true only if the employer did not say that he does not want to keep his current teacher.**

Shulchan Aruch (Choshen Mishpat 237:~1-2)

בין — **If one is trying for a certain thing to buy it or rent it,** — **ובא אחר וקנאו — and someone else came and bought it,** — **נקרא רשע — he is called wicked.** — **והוא הדין לרוצה להשכיר עצמו אצל — And the same rule holds true for someone who wants to hire himself out to another.** — **אסור למלמד להשכיר עצמו לבעל הבית — It is prohibited for a teacher to hire himself out to an employer** — **שיש לו מלמד אחר בביתו — who already has another teacher in his house,** — **אם — unless the employer says, “I don't want to keep my teacher.”**

אם נשכר רק לזמן

חידושי רבי עקיבא איגר (רלו, ב, בשם הרש"ל) - היינו היכי שזה המלמד לא נשתכר לזה בעל הבית אלא לשכיר יום או יומיים ולא עשה עמו עת קצוב עד כמה ימים. אבל שכרו הבעל הבית לזמן קצוב והקדים זה קודם כלות הזמן והשכיר עצמו לבעל הבית, אינו בכלל עני המהפך. זולת במלמד ששכרו בעל הבית על הישוב במקום שלא נמצא מלמדים וחבורת אנשים מסתמא דעת המלמד לא אומן אחד אלא על כמה ימים.

שלחן ערוך הרב (הל' השגת גבול סי"ב) - הוא אסור לפעול עם הבעל הבית שיפטרנו בכלות זמנו שהרי הוא יכול למצוא בעל הבית אחר על ידי טורח והשתדלות. והוא הדין אם אין המלמד בביתו של בעל הבית אלא כשכבר ביקש מבעל הבית תחלה אף שעדיין לא הבטיחו הרי זה כעני המהפך בחררה שאסור לאחר ליטלה ממנו.

כשבעל הבית רוצה לסלק הראשון

פתחי חושן (ז, סקמ"ח) - משמע מדברי הרשב"א שדוקא כשלא עשה שום השתדלות אצל בעל הבית שישכרנו וידחה את הראשון, אבל כשעשה איזה השתדלות שהתקרב אליו ואמר לו שיעשה בפחות מהראשון, הרי זה בכלל פסקת לחיותי. ומכל מקום נראה שמותר לאדם לפרסם ברבים שהוא עובד בתנאים נוחים, או שנותן שרות טוב יותר אף על פי שיתכן שעל ידי זה ישמע מאן דהוא וידחה השכיר שלו ויקחנו, דכל שאינו עושה השתדלות אצל בעל הבית זה מסתבר שאינו בכלל האיסור.

אם יש חיוב תשלומין

דברי חיים (ח"ב סימן ב) - אם שוחט ובודק נשכר לקהל על זמן או בלא זמן וקבלוהו במעמד אנשי העיר ונתחייב הוא לשחוט כל מה שיביאו לו והמה מחויבים לשחוט רק אצלו לא זולת כדרך מנהג שכירות השו"ב במדינתנו ואם כן בודאי שו"ב אחר שבא לשחוט במקום השו"ב דמתא נקרא גזלן ומוציאין ממנו בדין גזל גמור דזה הוא שכירות שו"ב דמתא שזכה בעת שנשכר לבני הקהל.

שם (סימן כ) - כיון שזה שכרו לשחוט ולקבל שכר מבעלי הבתים ששוחטים אצלו ודאי שו"ב הבא לשחוט בעירו צריך להחזיר מה שהשיג גבול ואסור לשו"ב אחר להשיג גבולו אפילו ברצון כל הקהל להעבירו וממילא העובר על זה נקרא גזלן וחשוד לאותו דבר מפני תאות ממון ולכן שחיטתו נבילה והאוכל משחיטתו כאוכל נבילה.

ערך ש"י (רלו, ב) - ואם באמצע הזמן של מלמד ראשון השכיר עצמו מלמד אחר אצל הבעל הבית ונדחה מלמד ראשון מחמתו ובעל הבית גבר אלם ואינו רוצה לציית דינא לשלם לראשון המגיע לו עד סוף הזמן יש לעיין אם חייב מלמד שני לשלם לראשון. שבשור"ת דברי חייב פסק... ואיני יודע מה גזל השני נהי דחויב רמי אקרפתא דקהל אבל אין מעות מיוחד לומר כי הוא זה של שו"ב ראשון לקח השני, והקהל מכיסם שלמו לשני משלהם וחויבם נשאר לשו"ב ראשון.

[ב]שוחט שהיה מושכר לרבים ובא אחר ונתן מעות לקהל כדי ליכנס במקומו... ליכא בזה משום עני המהפך כיון דנותן מעות לקהל דמחסורין עדיין הפסיקה מותר... ומשום יורד לאומנתו ליכא נמי כיון דמרויח לקהל.

עני המהפך בחררה
יורד לאומנות חבירו
גזל

Hired for a few days (housekeeper)

Hired for a specific time - contract (caterer, lawyer, repairman)

Hired long term - no limit (phone service; insurance agent, dentist, barber, lawn cutter)

***first and third are the same, maybe not even 2 categories

***Divrei Chaim looks at future paychecks like they are מזומן for the employee already, and if someone takes them, it is גזל. The Erech Shai argues on this point, because the employer only becomes obligated after the work is done.

See Igros Moshe 60.